

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št.1/november 2019

V Evropskem tednu mobilnosti je **več kot 40.000 otrok** iz več kot 120 šol in 110 vrtcev po celotni Sloveniji **izvajalo aktivnosti Gremo peš!** in **Beli zajček**. Obe aktivnosti sta namenjeni ozaveščanju in vzgajanju na področju trajnostne mobilnosti najmlajših in spodbujata trajnostne prihode v šolo oz. vrtec. V 2019 je bilo izvedenih 9 regijskih usposabljanj namenjenih koordinatorjem in koordinatoricam aktivnosti trajnostne mobilnosti v šolah in vrtcih, kjer je bilo usposobljenih 290 strokovnih sodelavcev.

Vas zanima, kako so se lotili izvedbe Belega zajčka v vrtcih širom Slovenije? Izvedli so še ogromno drugih aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost. Preberite si navdihujoče zgodbe.

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

SKUPAJ NA AVTOBUS

Otroci iz skupine Glasbeniki so nek oktobrski sončen dan preživeli malo drugače. Mojca in Irena sta jih pospremili na poseben izlet. Enaindvajset otrok se je z vzgojiteljicama odpravilo peš iz Solkana proti Šempetru pri Novi Gorici. Hodili so hitro, saj je pot dolga približno pet kilometrov, to pa ne pomeni, da se niso zabavali. Pešačenje so si popestrili s petjem pesmi, opazovanjem okolice in klepetom. Seveda pa so bili ves čas pozorni na promet in dogajanje okoli njih. Srečali so kar nekaj prometnih znakov in se pogovorili o pomenu le teh. Prečkali so prehode za pešce in z dvignjeno roko še bolj opozorili nase. Naleteli pa so tudi na oviro – v določenem trenutku ni bilo več pločnika, zato so se ob kolesarski stezi zvrstili v kolono in tako previdno odkorakali proti cilju. Hodili so eno debelo uro.

Njihov prvi postanek je bil v Šempetru na igrišču z igrali. Tam so se otroci okrepčali in seveda poigrali. Nato so otroci dobili nalogo – poiskati avtobusno postajo in ugotoviti, v katero smer se morajo odpeljati, da bojo prišli do Solkana. Po daljšem razglabljanju so se strinjali, da iščejo modro bel pravokotni prometni znak s črnim avtobusom. Ko so znak našli, je bilo treba določiti še smer. Se bojo odpeljali levo ali desno? Rešili so tudi to uganko in končno je avtobus prišel. Vanj so vstopali počasi in previdno. Žal so bila sedišča skoraj vsa zasedena, zato je večina otrok morala stati in se držati, da se ne bi zgodila kakšna nesreča. Tekom poti so se sedeži sprostiti in kmalu so lahko vsi Glasbeniki sedeli in uživali v vožnji in razgledu skozi okno.

Po prihodu v vrtec so bili sicer vsi prijetno utrujeni, vendar navdušeni nad izkušnjo. Vzgojiteljica Mojca je bila nekoliko v strahu glede tega, kako bo potekala vožnja z avtobusom (predvsem glede varnosti otrok), ko pa so se vrnili v vrtec, ni bilo več dilem – izlet je bil dobro načrtovan in ravno tako dobro tudi izpeljan. Vsekakor ga bojo še kdaj ponovili.

Vrtec pri OŠ Solkan

Zapisala koordinatorica: Katarina Semič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU NOVA GORICA

Na roditeljskem sestanku smo staršem predstavili projekt trajnostna mobilnost, v katerega smo se vključili. Starši so podprli projekt, zato smo jim razdelili anketne vprašalnike. V skupini smo se z otroki pogovarjali, kako prihajajo v vrtec. Prav tako smo jih spodbudili, da razmislijo, kako bi lahko še prišli v vrtec in so podali več različnih načinov. Da bi si ogledali prevozna sredstva po Novi Gorici, smo se odpravili na sprehod po mestu. Prav tako smo spoznavali prometno signalizacijo in se ravnali po pravilih za pešce.

V avli Mestne občine smo si ogledali lutkovno predstavo »BICI-KLETA«. Predstava je bila zelo humorna in je bila otrokom zelo všeč. Na koncu smo sestavljali sestavljanke velikanko na temo predstave, ki nam jo je ponudila lutkarica. Potrebno je bilo veliko sodelovanja, dogovarjanja, pregledovanja s strani otrok ter potrpežljivosti. Na koncu so bili poplačani z lepo sestavljanke. Da bi še bolj utrdili mišice na svojih nogah ter spoznali, da je hoja prijetna in zabavna smo se nekatere skupine povzpele na abližnji hrib. Otroci so bili utrujeni a veseli, da so prispeli na vrh in nazaj ter o tem tudi pripovedovali svojim staršem. Zgodba »Tonček, mali modri slonček« (avtorica Sharon Rentta) je otrokom na humoren način prikazala, da se tudi slon lahko nauči kolesariti s pomočjo prijateljev. Udeležili smo se sprehoda za spomin, ki ga organizira društvo Spominčica. Dobili smo se pred domom upokojujencev ter

se z njihovimi varovanci ter otroci iz drugih enot sprehodili po Novi Gorici. Zanimivo je bilo dogajanje ob zaključku tedna mobilnosti na Bevkovem trgu, kjer smo se vozili s kolesi, poganjalci, se igrali igro »twister« na temo prometnih znakov. Šli smo tudi v šotor »Bodi viden«, kjer so otroci ugotavljali koliko je pešcev, zakaj se vsi ne vidijo v temi, kako moramo biti oblečeni, da smo ponoči bolj vidni...

V vrtcu smo si pripravili svojo cesto s prometnimi znaki in vso potrebno signalizacijo, ter se preizkusili v vožnji s poganjalci in kolesi. Nekateri otroci so se preizkusili v vlogi policistov, drugi v vlogi redarjev, pešcev in kolesarjev. Vloge so si med seboj izmenjevali. V vrtcu smo si izdelali cesto, po kateri smo se lahko igrali z avtomobili.

Vrtec Nova Gorica

Koordinatorice: Martina Bucik, Neli Ferfolja, Sanja Ravhekar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU NOVA GORICA

V okviru projekta »Trajnostna mobilnost« smo po enotah vrtca Nova Gorica izvedli več dejavnosti na to temo. Z otroki smo se pogovarjali o tem, kaj trajnostna mobilnost pravzaprav je. Skupaj smo ugotavljali, kaj je za nas in naše okolje zdravo oziroma manj onesnažujoče ter kako lahko tudi sami poskrbimo, da bo zrak bolj čist in s tem tudi naša pljuča. Otrokom smo strokovne delavke ponudile slikanice o prevoznih sredstvih, o katerih smo se pogovarjali v času, ko so otroci prihajali v vrtec oziroma med prosto igro. Otroci so si slikanice lahko vzeli, kadar koli so želeli, in se s prijatelji pogovarjali o vozilih. Veliko smo tudi gibal. Igrali smo se igrice, pri kateri smo gibalno uprizarjali prevozna sredstva (kako se premikajo, kako jih lahko prikažemo s telesom). Zapeli in zaplesali smo na pesem Kolesa na avtu se vrte, Z vlakom k teti, Kolesarska. Igrali smo se tudi igro Beli zajček. Otrokom smo najprej prebrali pravljico o belem zajčku. Na trši papir smo narisali zajca in trebušček. Nato so otroci izrezali zajčka ter prilepili oči, narisali pa brke in zobe. Te zajčke so zalepili na garderobno omaro, tako da smo s tem spodbujali tudi starše k bolj »zdravemu« načinu prihoda v vrtec. Otroke smo dnevno spraševali, kako prihajajo v vrtec. Tisti otroci, ki so prišli peš ali s skirojem/triciklom/poganjalčkom, s kolesom ali javnim prevozom, so na zajčka nalepili bel krogec. Čez teden dni smo pogledali, kakšni so zajčki. Ugotovili smo, da so beli, saj večina otrok v vrtec prihaja peš ali s kolesom. Tiste, ki so prišli v vrtec z avtomobilom, smo spodbudili, da avtomobil parkirajo dlje od vrtca in nato pridejo peš. Tako so tudi oni naslednji dan dobili krogec za zajčka. V sklopu projekta so otroci z barvicami barvali avtomobile, kot enega od nepriporočljivih in za zdravje in okolje nezdravih prevoznih sredstev. Otrokom smo pravljico o belem zajčku večkrat prebrali, nato pa otroke spodbujali, da so sami s pomočjo ilustracij obnavljali vsebino pravljice. Otrokom so bile ilustracije zelo všeč in so ob njih brez težav obnovili vsebino pravljice.

Z otroki smo v tem času veliko hodili, kjer smo opazovali prometne znake, sploh tiste, ki so pomembni za pešce in kolesarje. Otroke smo opozarjali na nevarnosti ter jih spodbujali k pravilni in varni hoji po pločnikih in čez cesto. Poleg tega so se nekatere skupine pridružili skupini prvošolcev, ki so po mestu hodili s policistom, kateri jim je povedal, kako pravilno prečkamo cesto ter nekaj besed o varnosti v prometu. Na sprehodih smo se pogovarjali o vozilih, ki niso pravilno parkirana in so tako ovira na pločnikih. Prav to nas je spodbudilo k dejavnosti, kjer smo z otroki izdelali kazni, katere smo zatikali za brisalce napačno parkiranih avtomobilov.

Menimo, da smo z različnimi dejavnostmi pripomogli k bolj zdravemu načinu življenja in skrbi za okolje. Otroci so z navdušenjem hiteli povedati, da so v vrtec prišli peš oziroma s kolesom, kar je pravzaprav tudi namen tega projekta – spodbujanje zdravega načina življenja in boljšega odnosa do okolja ter spodbujanje varnega in kulturnega vedenja v prometu.

Vrtec Nova Gorica

Koordinatorice: Martina Bucik, Neli Ferfolja, Sanja Ravhekar

»BELI ZAJČEK«

V otroškem vrtcu Ajdovščina smo ob praznovanju sedemdesetletnice vrtca organizirali prireditev otroški »Živ žav«. Na igrišču enote Ribnik so bile delavnice za vse otroke, ki so vključeni v ajdovski vrtec; vpisanih je več kot 1000 otrok, vendar se prireditve niso udeležili vsi. Poleg različnih dejavnosti za otroke smo pomembno mesto dali tudi projektu »Beli zajček«. Že v vabilu smo vse udeležence povabili k trajnostnemu prihodu na prireditev, saj je stiska s parkirišči v okolici vrtca že na navaden dan velika. Otroke je beli zajček, ki je bil sprva siv, pričakal že pri sprejemu. Tam so otroci in starši, ki so prišli na prireditev na trajnostni način, zajčku nalepili bel krogec. Na voljo je bil tudi kotiček s slikopisom zgodbe iz projekta, ki so ga otroci in starši skupaj prebirali in se o tej temi pogovarjali. Imeli so na voljo tudi delavnico, kjer so si lahko izdelali zajčka (po dani predlogi iz projekta), ga lično oblikovali in odnesli s seboj domov, da bodo s trajnostno mobilnostjo lahko

nadaljevali tudi kot družina doma. Delavnica je bila zelo dobro obiskana in zajčkov kožušček ponovno bel.

Otroški vrtec Ajdovščina

Vsi vključeni v projekt

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OSNOVNI ŠOLI DESKLE

Projekt Trajnostna mobilnost smo predstavili staršem na prvem skupnem roditeljskem sestanku v mesecu avgustu. Seznanili smo jih z namenom in cilji projekta in jim razložili kako bo le-ta potekal. Podrobno smo jim predstavili tudi igro Beli zajček. Projekt je bil s strani staršev pozitivno sprejet. Pred pričetkom igre Beli zajček smo staršem razdelili anketne vprašalnike, ki so jih izpolnjene vrnili vzgojiteljicam.

V projekt je vključenih 46 otrok. 8 otrok mlajše skupine se bo vključevalo le občasno pri dejavnostih drugih oddelkov, kjer bodo vsebine in naloge zanje primerne.

Z igro Beli zajček smo pričeli 16. 9. 2019 in dejavnosti izvajali dva tedna. V večnamenskem prostoru vrtca je vzgojiteljica vsem otrokom ob panoju z Belim zajčkom prebrala pravljico in jim predstavila maskoti Belega zajčka, ki bosta ob vikendih spremljala otroke na njihove domove, ter jih spodbujala in opominjala na pomen hoje, kolesarjenja in uporabe javnih prevoznih sredstev. Žrebanje otrok, ki jih bosta zajčka spremljala domov, poteka ob petkih.

Po končanem uvodnem delu so se otroci preselili v matične igralnice. Vzgojiteljice so jim podrobno opisale potek igre. Starejši otroci so si sami po šabloni izdelali zajčka, mlajšim pa so pri tem pomagale vzgojiteljice. Sive zajčke so prilepili na panoje, kjer so jih lahko vedno opazovali.

Dnevno so se vzgojiteljice z otroci v jutranjem krogu pogovarjale o načinu prihoda otrok v vrtec. Vsak otrok si je po pogovoru prilepil belo pikico na zajčka, če je v vrtec prišel peš, s kolesom, skirojem... V tem obdobju so pravljico večkrat prebrali ter se ob tem pogovarjali o zdravju in pomembnosti hoje, kolesarjenja...

Pojavila pa so se vprašanja staršev glede otrok, ki so od vrtca zelo oddaljeni ali pa prihajajo v vrtec v zgodnjih jutranjih urah, saj njihovi starši nadaljujejo pot v službo in nimajo možnosti, da bi prišli v vrtec peš. Na pobudo staršev in otrok smo v danem primeru upoštevali odhod otrok iz vrtca. Tako ti otroci niso bili prikrajšani in so se tudi njihovi zajčki obarvali v belo barvo.

Žrebanje maskote Belega zajčka še vedno poteka. Otroci navdušeno pričakujejo petek, ko bo srečne izžrebance spremljal Beli zajček domov in jih še dodatno bodril in spodbujal k hoji, h kolesarjenju...

Vrtec pri Osnovni šoli Deskle

Zapisala koordinatorica: Metoda Tomažič

